MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

BALOGH, Boglárka

Egy magyar lány beszámolója az afrikai törzsek életéről / A Hungarian girl's account of the lives of African tribes

Eredeti közlés /Original publication:
Szeretlek Magyarország, 2016. április 24.
Elektronikus újraközlés/Electronic republication:
AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.002.481
Dátum/Date: 2016. november / November 18.
filename: baloghboglarka_2016_AfrikaTorzsek
Az elektronikus újraközlést előkészítette
/The electronic republication prepared by:
B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd
Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document
BALOGH, Boglárka: Egy magyar lány beszámolója az afrikai törzsek életéről / A Hungarian girl's account of the lives of African tribes, *AHU MATT*, 2016, **pp. 1–12. old.**, No. 000.002.481, http://afrikatudastar.hu
Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:
Az interneten / At the internet
Kulcsszavak/Key words
Magyar Afrika-kutatás, mozaikok néhány tanzániai és ugandai afrikai törzs (hadza vagy hadzapi, maszáj, karamadzsong) életéből (fotókkal)
African studies in Hungary, mosaics from the life of some African tribes in Tanzania and Uganda (Hadza or Hadzapi, Masai, Karamojong (with photos)

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS, ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMENTUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES, COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/ writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages
* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration
* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikanisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

EGY MAGYAR LÁNY BESZÁMOLÓJA AZ AFRIKAI TÖRZSEK ÉLETÉRŐL

Balogh Boglárka, a világjáró újságíró a tanzániai hadza, maszáj és az észak-ugandai karamajong törzsek életéről ír, csodálatos képekkel kiegészítve

BALOGH, Boglárka*

Szeretlek Magyarország, 2016. április 24.

Hadzabe törzs

A tanzániai Eyasi-tó mellett élnek a hadzák vagy más néven hadzabék, Afrika utolsó vadászatból és gyűjtögetésből élő törzse, mely a világon egyedülálló népcsoportként még mindig a hagyományos módon, lábon tesz meg hatalmas távolságokat. Az 1000 hadzabéből 4–500 teljesen izolált életet él, vadászó-gyűjtögető életmódot folytat, a mindennapi élelem megszerzése 7–8 kemény órába telik az őserdőben. A többiek, mint ez a 7 családból álló csoport, akiket utazásom során meglátogattam, életformáján ugyan nem változtatott, de már kapcsolatot létesít a külvilággal.

A nép fennmaradásának titka, hogy vagy egyáltalán nem, vagy csak ideiglenesen volt vezetője, akinek hatalmát jelentősen korlátozták. Ebben a társadalomban nincsenek társadalmi osztályok, és nincs

* Balogh Boglárka újságíró hét éve járja a harmadik világ országait, szociográfiai és állatvédelmi témákon dolgozva. Bejárta Ázsiát, Indonéziát, Balit, Afrikát és Latin-Amerika egy részét, riportokat készített a *Szabad Föld*nek, az *Élet és Tudomány*nak, az *ELLE* magazinnak, a *Marie Claire*-nek, az utóbbi egy évben a *National Geographic* Magyarország weboldalán is olvashatóak a beszámolói. – Az indiai becsületgyilkosságokat felölelő dokumentumregénye a Libri kiadó gondozásában 2013-ban jelent meg. Január óta Afrikában tartózkodik, ahonnan a *National Geographic* Magyarország weboldalán hetente kétszer jelentkező blogot vezet törzsekről, kultúrákról, orvvadászatról és mindenről, ami különleges és érdekes. – Afrikai első két hónapját a tanzániai hadza, maszáj és az észak-ugandai karamajong törzsek dokumentálásával töltötte.

nemek közötti diszkrimináció. Életmódjuk és kollektív döntéshozataluk teszi lehetővé, hogy több tízezer éven keresztül fennmaradjanak és gyarapodjanak, harmóniában a környezettel, úgy, hogy nem semmisítik meg az erőforrásokat, amelyekre az életük épül. Bár a tanzániai kormány a XIX. századtól kezdődően nem egyszer megpróbálta őket letelepedésre kényszeríteni, a gyermekeket iskolába íratni, a hadzabék az erőszak ellenére sem vonultak be a városokba, orvost vagy tanárt ma sem láttak, saját medicináikban és tanításukban hisznek.

Wiliso, a 27 éves vadász

Hadzabe fiú íjat és nyilat készít

A hadzabe férfiak csak íjjal és nyíllal vadásznak, fő célpontjuk a páviánok

Ebédkészítés a vadászat után

A fárasztó vadászat után Wiliso iszik a területükön folyó érből

A tűzgyújtás eszközei

Maszáj törzs

A maszájok, akik eredetileg Szomália területéről származó, harci életformára berendezkedett törzsek, több mint 150 éve élnek Kenya déli síkságain és Tanzánia északi részén, a Ngorongoro Kráternél. Annak ellenére, hogy viszonylag kis népességű csoport, számuk 1-1,5 millióra tehető, talán az egyik legismertebb etnikum Kelet-Afrikában, a megmaradt félnomád, pásztorkodó életmódjuk, a feltűnő öltözékük, szokásaik és a lakóhelyük a nemzeti parkokhoz való közelsége miatt.

A közösség korcsoportokra osztható. A fiúk körülmetélésük időpontjáig, vagyis 7–15 éves korukig a szüleik kunyhóiban élnek, az állatok őrzésével és tartásával foglalkoznak. Ezalatt az idő alatt elsajátítják a vadászat és az ősi rítusok tudományát, majd a minden hetedik évben megrendezett körülmetélés ünnepélyes ceremóniájának keretében fiatal harcosokká válnak. Ezt követően külön falvakba költöznek, és hitük szerint csak friss hússal, tejjel, sajttal és a marhák nyaki ütőerénél frissen csapolt vérrel táplálkozhatnak.

Fiatal maszájok

A körülmetélési ceremónia után a fiúk feketébe öltöznek, arcukat fehérre festik és 6 hónapig a vadonban élnek

A lányok korábban szintén beavatási szertartáson estek át (csiklócsonkítás), de mára ezt a kormány betiltotta. Nagyon fiatalon mennek férjhez a volt harcosok korcsoportjába tartozó férfiakhoz. Mindennapi háztartási feladataik közé tartozik a vízhordás, a gyereknevelés, az agyagedények készítése, a ruhának való állatbőrök feldolgozása és a kunyhók építése is. Hagyományos öltözeteikben és ékszereikben az élénk színeket kedvelik, és a ruha árnyalatának megválasztása különös jelentőséggel bír.

Maszáj nők énekelnek

Karamajong törzs

Karamoja, Uganda északi régiója az ország legmarginalizáltabb és a világ egyik legelhagyatottabb területe. Ez ad otthont a szarvasmarhaterelő és állattenyésztő nomádoknak, a karamojong törzsnek, melynek férfi tagjai a Kalashnikovval felfegyverzett harcosok, akik nem csak az ugandai kormány katonáival, de a szomszédos kenyai és dél-

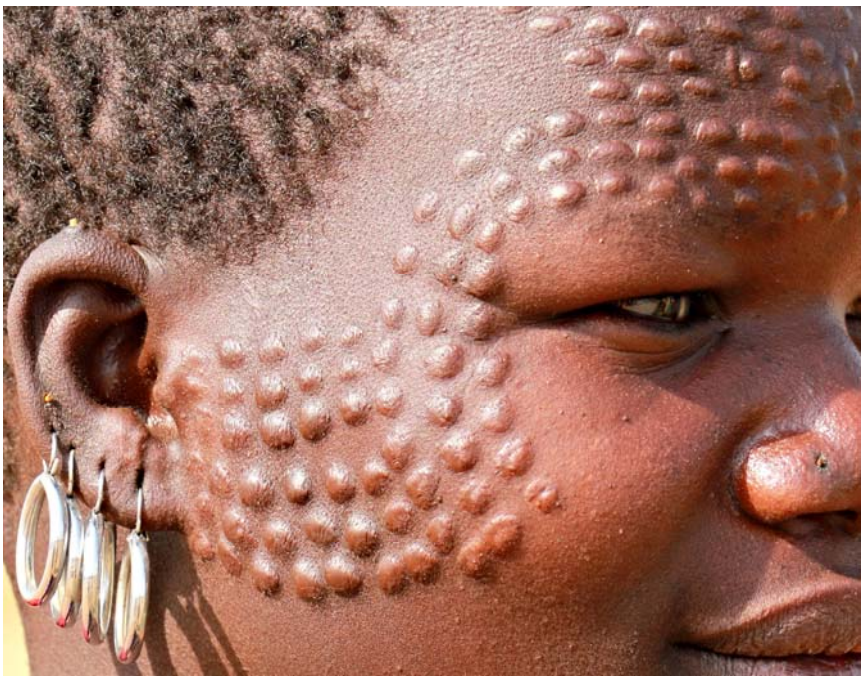
szudáni népekkel is konfliktusban állnak az állatállomány, a takarmányt biztosító földek, a vízlelőhely és népük túlélése érdekében.

Karamajong falu

A karamojongok hitük szerint isteni jogként birtokolják az összes marhát, beleértve a más etnikumokhoz tartozóakat is, ráadásul az, hogy mennyi jószággal bír egy adott férfi, a feleségválasztás és a társadalmi státusz egyik kulcseleme, így mélyítve el még jobban a szomszédos állattenyésztő népek közötti ellentéteket. Bár az ugandai kormány kezdetben megpróbált megegyezni a harcosokkal, és a fegyverek átadása esetén - ami még a hírhedt diktátor, Idi Amin bukása után maradt rájuk – marhákat ígért, a gyenge próbálkozás hamar kudarcba fulladt.

Az utóbbi másfél évtizedben így több ezer ugandai katona folytatott erőszakos lefegyverzési hadjáratot egész Karamoja szerte, ami nem egyszer kínzásokkal, brutális gyilkosságokkal, sorozatos eltűnésekkel és ezzel egyetemben az emberi jogok megsértésével is járt.

A mai egyre népszerűbbé váló ún. hegtetoválás (scarification) művészete Afrikából ered. A vágás okozta sebek a különböző kezelési technikáknak köszönhetően begyógyulásuk után felpúposodnak

Karmajong harcosok

A kormány 2011-től kezdődően megegyezést kötött a törzzsel, így tettek pontot az állatlopások és az állandó etnikai villongások végére, és ma már azon igyekszenek, hogy béke és fejlődés kezdődjön el végre ebben a véráztatta régióban. Az erőfeszítések ellenére az illegális fegyverkereskedelmet azonban nagyon nehéz megállítani, hiszen Kongó és Dél-Szudán felől újabb és újabb szállítmányok érkeznek, ráadásul a növekvő aszálynak, az elsivatagosodásnak köszönhetően a karamojong nép jövője bizonytalan: sokan a nyüzsgő népes fővárosban, Kampalában kötnek ki, hogy állattenyésztés és pásztorkodás hiányában kolduljanak.